

De voornaamste knelpunten

Is het voorgestelde nieuwe stelsel beter dan het oude? Wat ons betreft: ja! Wel dient de overgang naar het nieuwe stelsel op een rechtvaardige manier te gebeuren. Een flink aantal knelpunten moet dan eerst nog uit de weg worden geruimd.

Om binnen het huidige stelsel tot aanpassingen in de bestaande regelgeving te komen, stuit op toenemende en volhardende tegenstand. Onder andere van overheid, toezichthouders en jongere deelnemers, op overigens verschillende gronden. In de afgelopen tien jaar is dan ook gebleken dat draagvlak voor een oplossing langs deze weg ontbreekt.

We kunnen daarom het best tot een definitieve oplossing komen door een aantal resterende knelpunten op te lossen. Tot overleg daartoe zijn wij nog steeds bereid. Lukt dat echter niet of in onvoldoende mate, dan rest ons slechts de weg naar acties en/of juridische procedures.

De knelpunten op een rijtje

1. *Beleggingsrisico bij ouderen*

Omzetting van de bestaande aanspraken naar een persoonlijk aandeel in het pensioenvermogen is onaanvaardbaar als dat tegen de huidige rente op staatsleningen zou gebeuren. Het zou immers een erkende onevenwichtigheid in het huidige stelsel naar de toekomst toe bestendigen. Ouderen hebben in de afgelopen periode het renterisico van jongeren grotendeels gedragen. Bovendien zou een groot beleggingsrisico bij de ouderen komen te liggen in het geval van een toekomstige rentestijging. Dan zullen de waarden van die zogenaamd veilige beleggingen immers sterk in waarde dalen.

2. *Ruimte tijdens overgangperiode*

De invoering van een nieuw stelsel zal niet voor 2026 kunnen worden gerealiseerd. Essentieel is daarom de ruimte die pensioenfondsen krijgen om tijdens de overgangperiode een aangepast beleid te voeren. De voorstellen voor een dergelijk aangepast beleid vinden wij qua structuur acceptabel. Alleen is het onlogisch en onaanvaardbaar om gedurende die periode de verplichtingen nog steeds te moeten berekenen op basis van de rts*.

Bovendien zullen de effecten van de aanpassing van de rts samen met de gevolgen van het nog steeds niet kostendekkende premieniveau een negatief effect hebben op de dekkingsgraad van maar liefst 14%. Wij vinden het onaanvaardbaar om een beleid waarvan erkend wordt dat het verkeerd is, gedurende de overgangperiode toch nog te handhaven.

3. *Oplossing van tekort*

Het tekort in pensioenopbouw dat ontstaat voor groepen van oudere nog actieve deelnemers als gevolg van de afschaffing van de doorsneepremie moet worden opgelost. Alleen is het onlogisch om de financiële effecten daarvan mede op de schouders van de reeds gepensioneerden te leggen.

4. *Onnodige solidariteitsreserve*

Naast het vermogen gereserveerd voor de huidige deelnemers, is er een apart nog onverdeeld vermogen, gereserveerd voor toekomstige en/of bestaande deelnemers: het zogenaamde solidariteitsreserve. Zowel het vullen van deze reserve als het onttrekken daaraan, lijken bij de transitie en in de jaren daarna uiterst complex en bovendien een nieuwe bron van voortdurende discussie tussen generaties. Heroverweging van deze in onze ogen onnodige reserve is daarom wenselijk.

5. *Complexiteit vermindert draagvlak*

Een groot zorgpunt is wat ons betreft de complexiteit van de nieuwe regeling. De regeling lijkt weliswaar technisch grotendeels te kloppen, maar is zo moeilijk uitlegbaar dat daarmee het draagvlak onder de deelnemers niet zal worden versterkt.

6. Lifecycle systeem

Deze complexiteit geldt zowel voor de plannen met betrekking tot de transitie, als voor de wijze waarop de toekomstige rendementen worden toegedeeld. Technisch gezien is hierbij weliswaar sprake van een sterk gemodificeerd, en daarmee verbeterd, lifecycle systeem. Maar het behoeft nadere overweging of dit op basis van uitsluitend leeftijdscohorten moet en of dit überhaupt uitlegbaar is naar de deelnemers.

7. Waarborging positie gepensioneerden

De positie die gepensioneerden hebben in het bestuur van de pensioenfondsen, is voor wat betreft de toedeling van bestuurszetels beperkt tot een maximale grootte. Die maximering dient te vervallen. Daarnaast is vertegenwoordiging in het verantwoordingsorgaan gebaseerd op aantallen, terwijl in het nieuwe stelsel een toewijzing van zetels op basis van het kapitaal dat zij vertegenwoordigen logischer is. Er dienen regels te komen die een gekwalificeerde meerderheid van de gepensioneerden borgen, wanneer naar hun oordeel sprake is van onevenwichtigheid bij herverdelingsvraagstukken bij de transitie.

* rts: rente termijnstructuur is het door de toezichthouder vast te stellen renteniveau waarmee de fondsen de verplichtingen moeten berekenen.